

Aftaler kan være permanente

Af Poul Erik Kristensen

Medlem af Morsø kommunalbestyrelse for Demokratisk Balance, Rødebro 7, Frjøslev

MOLER: Natur kontra erhvervsliv giver i mange afskygninger problemer i forhold til hinanden. Alle vil forhåbentlig gerne beskytte vores natur, men vi ved også, at vi er nødt til at have et erhverv, som giver arbejdspladser og dermed brød på bordet. Mange livsnødvendige ting/råvarer ville ikke være tilgængelige, hvis vi ikke udvandt dem fra - og på den baggrund også prægede - naturen.

Som lokalpolitiker støder man ofte på problematikken, hvor man kommer i tvivl. Det kan for eksempel være miljøgodkendelser til landbrug eller opsætning af vindmøller. Et meget aktuelt eksempel er udvinding af moler, hvor vi på Mors har en industri, der på den ene side er nødt til at have en råvare, og på den anden side en skøn natur, som vi alle har lyst til at bevare.

Udvalget for teknik og miljø samt hele kommunalbestyrelsen brugte i foråret 2014 megen tid på at drøfte råstofplanens muligheder for udvinding af moler, og to for mig mere ukendte stednavne som Stærhøj og Mosebjerg står nu mere klart på nethinden. Efter at have besigtiget Stærhøj og også været i yderkanten af Mosebjerg kan jeg konstatere, at der er tale om flotte landskabelige områder med megen udsigt, men dog også - for Stærhøjs vedkommende - et område som allerede er præget af råstofudvinding, ligesom der i udkanten af Mosebjerg rent faktisk også allerede er en grav. Altså et område, hvis karakteristiske udseende flere steder netop er formgivet ved udgravning af råstoffer.

Også i Demokratisk Balance har vi brugt megen tid på at drøfte råstofudvinding, både i partiets ledelse og blandt vore støtter. På et

tidspunkt fandt vi i kommunalbestyrelsesgruppen, at vi måtte træffe en afgørelse - en afgørelse som gik på, at vi vægtede de vigtige arbejdspladser på Nordmors højest, og at vi dermed fulgte det store flertal i kommunalbestyrelsen og derved støttede en gravetilladelse i Stærhøj samt at muligheden for gravning i Mosebjerg fastholdes.

Behandlingen af sagen overgik i sommeren 2014 til behandling i Region Nordjylland, og det kom som en stor overraskelse sidst på året 2015, at regionen vil lægge op til, at man fjerner Mosebjerg og dele af Stærhøj fra råstofplanen. Regionen vil i stedet tilføje områder i Erslev og Hesselbjerg som nye mulige graveområder.

Det første spørgsmål der meldte sig hos mig var, om vi havde sovet i timen? Hvis man rent faktisk kan undgå gravning i naturfølsomme områder og samtidig alligevel levere moler nok til industrien, så er det jo helt klar den optimale løsning, og alle bør være glade. Jeg kom dog hurtigt i tanke om, at vi rent faktisk havde drøftet en mulig indvinding i Erslev, og at vi der fik oplyst, at ingen kender den faktiske mængde, men at der vil være langt mindre end i Mosebjerg, ligesom kvaliteten heraf heller ikke kendes.

Hesselbjerg erindrer jeg ikke at have været fremme i vores sag, men jeg kan dog her tvivle på kvaliteten af moleret, idet Damolin jo i dag har problemer med det, man henter i Ejerslev. Ved en evt. gravning i Erslev vil Region Nordjylland også sende en abe videre til den kommunale planlægning, idet der jo i fremtiden vil opstå et problem med infrastrukturen i og omkring Erslev. Jeg tror næppe at beboerne i Erslev vil synes om, at der skal tung transport igennem deres landsby. Det er man jo allerede bekymret

» Endelig spiller en eventuelt erstatning til molerindustrien da også ind i den vurdering, man tager som kommunalbestyrelsesmedlem, idet man jo står til ansvar for kommunens økonomi.

for i Bjergby. Demokratisk Balance vil ikke være med til en sådan tung transport igennem landsbyer.

Endelig spiller en eventuelt erstatning til molerindustrien da også ind i den vurdering, man tager som kommunalbestyrelsesmedlem, idet man jo står til ansvar for kommunens økonomi. Morsø Kommune har da også i lighed med Region Nordjylland indhentet en vurdering fra et velanset advokatkontor, men med en hel anden konklusion, nemlig erstatningsansvar. Rent faktisk findes der fortillænde, hvor myndigheder er blevet dømt til at betale erstatning ved, at man har taget råstofindvinding fra virksomheder.

I modsætning til udvalgsformand Henrik R. Madsen finder jeg i den grad belæg for, at aftaler kan være gældende i tid og evighed. Dette kræver blot, at forudsætningerne for aftalen ikke ændres væsentligt. Jeg mener ikke, at der i denne sag er sket væsentlige ændringer i forudsætningerne, selv om der er gået 30 år.

Region Nordjylland vurderer åbenbart, at man med forslagene om graveområder i Hesselbjerg og Erslev kan skaffe moler nok til de kommende 30 år! Hvad bygger man denne antagelse på, og har man her taget højde for at kvaliteten også skal være til stede?

Jeg noterer mig, at direktør Søren Klitskov fra Damolin råder politikerne til at vente med at ændre i den bestående råstofplan for molerudvinding indtil 2020, hvor råstofplanen næste gang skal revideres. Jeg syntes det er et godt råd, og vi vil fra Demokratisk Balance gerne anbefale, at Region Nordjylland udsætter ændringen i planen, indtil der er foretaget de nødvendige undersøgelser i Hesselbjerg og Erslev. Kan man opfylde ønskerne hos molerindustrien, og samtidig undgå at der graves yderligere i Mosebjerg, vil det være godt for alle parter. Kan ønskerne ikke opfyldes, står vi selvfølgelig fortsat ved vores oprindelige beslutning. Demokratisk Balance løber ikke fra aftaler, der er indgået retmæssigt!

Til slut i dette læserbrev vil jeg uden at forholde mig til hverken eventuelle betalte erstatninger til grundejere eller sprogbrugen i de lækede interne mails fra kommunalbestyrelsen godt forsvare, at udvalgsformanden for teknik- og miljøudvalget har lov til at udtrykke sin skuffelse i hårde vendinger, når han konstaterer at Region Nordjylland går imod det store flertal i kommunalbestyrelsen. Specielt når man, som han, meget klart tidligere har givet sin mening til kende omkring sin holdning til gravning i Mosebjerg og Stærhøj. Det må ligeledes også være forståeligt, at en formand for kommunens beskæftigelses- og erhvervsudvalg bliver frustreret når 60-70 arbejdspladser kommer i fare, og erhvervsudviklingen måske hæmmes på Nordmors. Det må være rimeligt, at man internt politisk kan lufte sådanne skuffelser og frustrationer uden, at det kommer til den brede offentligheds kendskab.